

ἡ μεγάλη παιδαγωγικὴ ἀξία τῶν σχολείων, ἐν οἷς ἡ κατ' οἶκον παιδεία συμπληροῦται καὶ περαιτέρω προάγεται. Προτέρημα τῶν σχολείων εἶναι οὐχὶ μόνον ἡ τελειότερα διδασκαλία, τὴν ἣποίαν παρέχουσιν ἐν αὐτοῖς διδάσκαλοι εἰδικοί ἐπιτήδευμα τὸ διδάσκειν ἔχοντες, καὶ διὰ μακρᾶς ἀσκήσεως τὴν περὶ αὐτὸ εὐμεθοδίαν καὶ εὐχέρειαν ἀποκτήσαντες, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀδέκαστον τῆς περὶ τῶν παιδαγωγουμένων κρίσεως τῶν παιδαγωγούντων, καὶ τὸ ἀνένδοτον τούτων εἰς τὰς παραλόγους ἐκείνων ὁρέξεις, καὶ ἡ τῶν νέων πρὸς τοὺς συσκολάζοντας ἠμελικὰς ἀμιλλὰς ἢ τὴν φιλοπονίαν διεγείρουσα καὶ τὰς ψυχικὰς δυνάμεις αὐτῶν ἐπιτείνουσα, καὶ πρὸς τούτοις ἡ πολλῶν νέων ψυχῶν πρὸς ἀλλήλας ἐπαφῆ, δι' ἧς ἡ ἰδιοτροπία καὶ μονογνωμοσύνη ἐν ἐκάστῃ νικᾶται, καὶ ἡ κοινωνικότης τρέφεται καὶ κρατύνεται.

• Εἰς τὰ μέχρι τοῦδε ρηθέντα, ἀξιότιμοι Κύριοι καὶ Κύριαι, περιέχεται ὁ λόγος, δι' ὃν ἐξ ἀρχῆς μετὰ πολλῆς θυμηδίας εἶδομεν τὴν καθίδρυσιν τοῦ νέου τούτου ἐν Ἀθήναις Παρθεναγωγείου, ὅπερ ἐπλήρου κατὰ τὴν ἡμετέραν πεποιθήσιν οὐσιωδῆς χρειᾶς τῆς πόλεως· διευθυνόμενον δὲ ὑπὸ προσώπων ἀξίων, οἷος ὁ κύριος Δανιὴλ Σουρμελῆς καὶ ἡ σπυρὴ αὐτοῦ σύζυγος, παρεῖχεν εἰς ἡμᾶς βεβαίαν ἐπίδωκα ὅτι ἔθελε παραγάγει κερποὺς γενναίους. Διὰ τὸν αὐτὸν λόγον προθύμως ἀνεδέχθημεν τὴν ἐφορείαν αὐτοῦ ἀπὸ τῆς πρώτης αὐτοῦ ἰδρύσεως. Ὅσον βαθυτέραν εἶχομεν συνείδησιν τῆς ἀξίας τῆς προσήκουσας τῶν κορασίων παιδείσεως καὶ τῆς σχέσεως αὐτῆς πρὸς τὴν ἠθικὴν καὶ πολιτικὴν τοῦ ἡμετέρου ἔθνους κατάστασιν, τόσον ζωηρότερον ἠσθαιόμεθα ὅπερ ἔχομεν καθῆκον νὰ συντελέσωμεν κατὰ δύναμιν εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ τοῦ νέου τούτου παιδαγωγικοῦ καθιδρύματος. Τριετῆς πείρα ἀπέδειξεν ἤδη, ὅτι δὲν ἦσαν κεναὶ αἱ ἐλπίδες ἡμῶν· διότι τὸ ἐφορευόμενον ὑφ' ἡμῶν σχολεῖον προσέβη ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ βελτιούμενον καθ' ἡμέραν ἐπισημητικῶς καὶ ἐπεκτείνον τὴν ὠφέλειαν εἰς αἰεὶ μείζονα ἀριθμὸν κορασίων, ἅτινα εὐρίσκουσιν ἐν αὐτῷ οὐχὶ μόνον διδασκαλίαν ὀρθὴν καὶ εὐμεθοδὸν, ἀλλὰ καὶ ἠθικὴν ὀδηγίαν ἐπιμελῆ καὶ πεφωτισμένην. Οἱ διευθύνοντες τὸ Παρθεναγωγεῖον οὐδενὸς ἡμέλησαν, οὐδεμιᾶς δαπάνης ἐφείσθησαν ἵνα καταστήσωσιν αὐτὸ, ὅσον δυνατόν, τελειότερον. Πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ οἰκία κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο εὐρυχωροτέρα καὶ ἀρμοδιωτέρα ἐμισθώθη, καὶ διδάσκαλος τῆς Γαλλικῆς γλώσσης προσελήφθη ὁ Κ. Π. Ἐρραμιίδης. Ὁ ἀνὴρ οὗτος εἶναι ἀξιόλογον τοῦ Παρθεναγωγείου κατὰ τὸ παρὸν ἔτος ἀπόκτημα, ὁποῖον ὑπῆρξε κατὰ τὸ παρελθὸν ὁ Κ. Δ. Τζίμας διδάσκαλος τῶν Ἑλληνικῶν, καὶ ὁ Κ. Γ. Βιώνης διδάσκαλος τῶν Μαθηματικῶν.

• Αναγγέλλομεν δ' εὐχαρίστως, ὅτι τὸν ἐρχόμενον Σεπτέμβριον εἰσάγεται εἰς τὸ Παρθεναγωγεῖον καὶ ἡ διδασκαλία τῆς Ἀγγλικῆς γλώσσης, τὴν ἣποίαν θέλει διδάσκει ἐν αὐτῷ εἰς τῶν ἐνταῦθα δοκιμωτέρων Ἀγγλικῶν διδασκάλων, καὶ ὅτι

ἀνετέθη εἰς λόγιον καὶ ἐμπειρον ὁμογενῆ ἐν Ἀγγλίᾳ ἡ εὐρεσις καὶ ἀποστολῆ Ἀγγλίδος διδασκάλου, ἧτις κατοικοῦσα, ὡς καὶ ἡ Γαλλίς, ἐν τῷ Παρθεναγωγείῳ, θέλει ἀσκεῖ εὐκαίρως τὰ κοράσια εἰς τὸ ἀγγλιστὶ διαλέγεσθαι.

• Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τοῦ Παρθεναγωγείου καὶ τῶν διδασκάλων αὐτοῦ· πόσον δ' εὐχάριστοι ὑπῆρξαν οἱ καρποὶ τῆς ἐφορευτικῆς ἐν αὐτῷ διδασκαλίας οὐδεμίαν χρειᾶν ἔχομεν νὰ παρατηρήσωμεν διὰ λόγων ἐνταῦθα, διότι αὐτοὶ ὑμεῖς, ἀξιότιμοι Κύριοι καὶ Κύριαι, παρευρέθητε καθ' ὅλην τὴν παρελθούσαν ἐβδομάδα εἰς τὰς δημοσίας ἐξετάσεις τῶν κορασίων, ἀνεὺ ἐπιδεικτικῆς παρασκευῆς γενομένης, καὶ εἴσθε τῶν προσῶπων αὐτῶν μάρτυρες αὐτήκοι καὶ αὐτόπται. (Ἐνταῦθα γίνεται μναία τοῦ ἀριθμοῦ τῶν προβιβασθέντων κορασίων εἰς τὰς τέσσαρας τάξεις τοῦ ἀνωτέρου Σχολείου, τοῦ Παιδαγωγείου καὶ τῶν τριῶν κατωτέρων Τμημάτων).

• Σπεύδων ἤδη ὁ λόγος πρὸς τὸ τέλος ἀπευθύνεται πρὸς ὑμᾶς, σεμνὰ τῆς Ἑλλάδος θυγάτρια. Ἐπαινοῦμεν τὴν ἣποίαν ἐδειξάτε μέχρι τοῦδε φιλομάθειαν καὶ φιλοπονίαν, προσδοκῶντες ἔτι μεγαλητέραν εἰς τὸ μέλλον. Ὁ ἔπαινος οὗτος τὸν ὁποῖον καὶ οἱ διδάσκοντες, καὶ οἱ ἐφορευόντες καὶ οἱ παρευρεθέντες εἰς τὰς ἐξετάσεις ἀποδίδουσιν εἰς ὑμᾶς, καὶ ἡ χαρὰ, τὴν ἣποίαν βλέπετε ἀκτινοβολοῦσαν εἰς τὰ πρόσωπα τῶν γονέων σας, δὲν εἶναι βέβαια διὰ τὰς εὐχαισθήτους καρδίας σας μικρὰ ἀμοιβὴ τῆς σπουδῆς καὶ ἐπιμελείας σας. Ἀλλὰ πόσον μεγαλητέρα εἶναι ἐκείνη, τὴν ἣποίαν θέλετε εὐρεῖ καθ' ὅλον τὸν ὑπόλοιπον βίον σας! Ἡ ὀρθὴ παιδεία καὶ χρηστὴ ἀγωγή θέλει εἰσθαι εἰς ὑμᾶς ἄγγελος φρουρός, παρακολουθῶν ὑμᾶς πανταχοῦ καθ' ὅλον τὸν βίον καὶ κατὰ πάσας τὰς περιστάσεις τοῦ βίου σας, προφυλάττων ὑμᾶς ἀπὸ πάντων τῶν κινδύνων, εἰς οὓς ἡ νεαρὰ μάλιστα καὶ ἀθώα ἡλικία ὑπόκειται, ἀποτρέπων πᾶν ὅ,τι δύναται νὰ βλάβῃ τὴν ἀγνότητά τῶν ἠθῶν, τὴν οὐσιωδεστάτην ταύτην τοῦ θήλεος γένους ἀρετὴν, τὴν μητέρα τῆς αἰδημοσύνης καὶ σεμνοπρεπειᾶς, καὶ συνιστῶν ὑμᾶς εἰς τὴν ὑπόληψιν καὶ ἀγάπην ἐκείνων, εἰς οὓς ὀφείλετε νὰ ἀρέσητε. Διὰ τῆς ὀρθῆς παιδείας καὶ χρηστῆς ἀγωγῆς θέλετε ζητήσαι καὶ εὐρεῖ ἐν τῇ ζωῇ τὴν ἀληθῆ εὐημερίαν, ἐφ' ὅσον εἶναι ἐφικτὴ εἰς τὸν ἄνθρωπον. Τέλος πάντων διὰ τῆς ὀρθῆς παιδείας καὶ χρηστῆς ἀγωγῆς θέλετε δυνηθῆτε ποτε νὰ συντελέσητε καὶ ὑμεῖς τὸ μέρος σας εἰς τὸν ἠθικὸν καταρτισμὸν τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας, εἰς τὴν δόξαν καὶ εὐτυχίαν τῆς ὠραίας ἡμῶν Πατρίδος. »

Περὶ ἀνδρος ὁ Κορίνθιος ἔλεγε· Μηδὲν χρημάτων ἔνεκα πράττειν· δεῖν γὰρ τὰ κερδατὰ κερδαίνειν.